

فهرست

۲ ایران چقدر به آب‌های وارداتی نیاز دارد؟ ...

نگاهی به سبده سوخت نیروگاهی فصل زمستان / راه

حل کاهش آلودگی مازوت چیست؟ .....

جزئیات تامین انرژی نیروگاهی در فصل زمستان /

چراغ صنعت برق در فصل سرد روشن می‌ماند؟

چگونه بساط برخورد سلیقه‌ای بانک‌ها در پذیرش

ضامن جمع می‌شود؟ .....

نگاهی به فرصت‌های اقتصادی کشورهای عضو

شانگهای برای ایران .....

کدام دستگاه‌ها بیشترین چوب را لای چرخ تولید

گذاشتند؟ .....

تسهیل کسب و کار در جذب سرمایه‌گذاری موثر

است .....

انقلاب مجلس در صدور مجوزهای کسب و کار ..

با اقتصاد دولتی نمی‌توان به جایی رسید .....

سه‌ابرویداد در سبک مصرف / تحول فلسفه

مصرف از «مال من» به «مال ما» .....

ریسک‌های سال ۱۴۰۰ از نگاه مدیران صنعت برق

معاونت پژوهش و برنامه‌ریزی سندیکای صنعت برق ایران ریسک‌های سال ۱۴۰۰ را در سه دسته کلی «ریسک‌های اقتصادی»، «ریسک‌های سیستمی برق» و «ریسک‌های سیاسی» جمع‌بندی و ارائه کرده است.

افزایش قیمت دلار تا ۵۰ هزار تومان، ریسک قابل توجهی دارد. در حوزه اقتصاد صنعت برق نیز احتمال کمی وجود دارد که قیمت برق واقعی شده و باعث بهبود شرایط اقتصادی شود.

ریسک‌های سیستمی برق

«جابه‌جایی مدیران در صنعت برق» و «بروز خاموشی‌ها در پیک» رویدادهایی هستند که بیشترین احتمال وقوع برای آن‌ها پیش‌بینی شده است و به عنوان ریسک‌های سیستمی صنعت برق، قابل توجه هستند.

«ادغام بخش برق و وزارت نفت و تشکیل وزارت انرژی» یکی از موضوعاتی بوده است که احتمال کمی برای وقوع آن برآورد شده است. همچنین بر اساس نظرات شرکت‌کنندگان در این نظرسنجی، احتمال «قطع صادرات برق به عراق» بسیار کم برآورد شده است.

معاونت پژوهش و برنامه‌ریزی سندیکای صنعت برق ایران به منظور شناسایی ریسک‌های مهم پیش روی کسب و کارهای صنعت برق، با بررسی نتایج نظرسنجی انجام شده از مدیران این صنعت، ریسک‌های سال ۱۴۰۰ را در سه دسته کلی «ریسک‌های اقتصادی»، «ریسک‌های سیستمی برق» و «ریسک‌های سیاسی» دسته‌بندی و ارائه کرده است.

لازم به توضیح است که موضوعات ارائه شده در این گزارش، تمام مسائل را در بر نمی‌گیرد و صرفاً بخشی از رویدادهای با اثر زیاد بر صنعت برق و مبتنی بر مطالعات قبلی مدنظر بوده و وقوع موضوعات خارج از این گزارش دور از انتظار نیست.

ریسک‌های اقتصادی

از نگاه مدیران کسب و کارهای صنعت برق، بیشترین ریسک اقتصادی در کشور متاثر از تداوم تورم بالاست. همچنین احتمال

ریسک‌های سیاسی

«رفع اثرات پاندمی کرونا در جهان» و «بازگشت آمریکا به برجام» رویدادهایی هستند که بر اساس برآورد انجام شده در این نظرسنجی، بیشترین احتمال را دارا می‌باشند.

به نظر مدیران، وقوع «تغییرات اساسی در سیاست‌های اصلی کشور در عالی‌ترین سطح» احتمال کمی دارد. «کاهش تجارت ایران و چین» یکی از موضوعاتی بوده است که احتمال کمی برای وقوع آن برآورد شده است. این نظرسنجی نشان می‌دهد بروز «تنش‌های سیاستی و ناآرامی خیابانی» و «تهاجم نظامی به ایران» احتمالی بسیار کمی دارد.

فایل کامل گزارش را [اینجا](#) مشاهده کنید.

ایران چقدر به آب‌های وارداتی نیاز دارد؟

دنیای اقتصاد: ایران ۲۸ رودخانه مرزی با طول ۱۹۱۱۸ کیلومتر دارد که مهم‌ترین آنها یعنی اروند، ارس، اترک، هیرمند و هریرود هستند، ورودی آب به ایران حدود ۱۳ میلیارد متر مکعب است که در دوران خشکسالی به کمتر از ۹ میلیارد متر مکعب می‌رسد و رقم خروجی آب ۵ تا ۶ میلیارد متر مکعب است که از شرق و غرب کشور خارج می‌شود.

اکنون هیچ‌یک از رودخانه‌های مرزی کشور غیر از اروندرود و رودهای مشترک با افغانستان قرارداد، پروتکل یا توافق‌نامه‌ای ندارند. اما با این وجود مسوولان افغانستان، رودخانه‌های هریرود و هیرمند را یک رودخانه درون‌سرزمینی تصور می‌کنند که

مالکیت انحصاری و حقوق آن متعلق به این کشور است، به همین دلیل موضوع تهاجر انرژی و معاوضه آب به جای نفت از سوی افغانستان مطرح می‌شود. یکی از موضوعاتی که افغانستان تاکید بسیاری بر آن دارد آب در مقابل برق یا نفت است. در حال حاضر حدود ۷۰ درصد برق افغانستان وارداتی است و فقط ۳۰ درصد برق در داخل این کشور تولید می‌شود. به گفته برخی منابع آگاه، مقامات افغانستان می‌خواهند به ازای آب مازاد بر حبابه از ایران درخواست کنند که یک نیروگاه برق در افغانستان راه‌اندازی کند. این یک مساله ملی است و تصمیم‌گیری درباره آن به تنهایی توسط مسوولان استانی امکان‌پذیر نیست، اما نکته مهم اینکه، تقسیم حبابه به صورت عادلانه موجب رونق کشاورزی، امنیت غذایی و کم‌شدن ریزگردها می‌شود.

مهدی قمشی در گفت‌وگو با «ایلنا»، درباره چالش آب‌های مرزی کشور و تاثیر آن بر کم‌آبی در کشور اظهار کرد: ما همان اندازه که ورودی آب از کشورهای مجاور و همسایگان داریم به همان میزان هم خروجی داریم، روی هم‌رفته خروجی‌ها بسیار کم است و تا حدی نیست که چالش جدی باشد؛ حجم آب خروجی از کشور حدود ۵ تا ۶ میلیارد متر مکعب است و ورودی هم بین ۱۳ میلیارد متر مکعب برآورد می‌شود. وی افزود: مشکل ما در رابطه به آب‌های ورودی بیشتر ۲ میلیارد متر مکعب از مرزی شرقی با افغانستان است و مشکل خروجی هم مربوط به حوضه‌هایی مثل سیروان و گرمسیری است که به دجله می‌رود در شمال‌غربی کشور با ترکمنستان، آذربایجان و ارمنستان تقریباً مشکلی نداریم و از نظر دیپلماسی آب مساله جدی برای کشور ایجاد نشده است.

این استاد دانشگاه تصریح کرد: ۲ میلیارد متر مکعب ورودی از افغانستان هم بیشتر به مشکل آب در سیستان و بلوچستان برمی‌گردد که بسیار به این آب وابسته است، در حقیقت هامون از هیرمند تامین می‌شود و آب شرب و بهداشت استان به ۲ میلیارد متر مکعب آبی که از کشور افغانستان وارد می‌شود، وابسته است. ما قراردادهای متفاوتی با افغانستان داشته‌ایم، در قرارداد سال ۱۲۵۱ حکمیت گلد اسمیت بنا بود سهم ایران از این رودخانه ۳ میلیارد و ۴۰۰ میلیون متر مکعب باشد، در قرارداد حکمیت هامون قرار بود سهم ایران ۲ میلیارد و ۳۰۰ میلیون متر مکعب باشد، در سال ۱۲۸۴ پروتکل موقتی برقرار شد و در سال ۱۳۱۷ قرار بود سهم ایران از هیرمند ۳ میلیارد و ۴۰۰ میلیون متر مکعب باشد، در سال ۱۳۵۱ طی پروتکل هیرمند قرار بود سهم ایران ۸۲۰ میلیون متر مکعب تعیین شود که آخرین قرارداد با افغانستان درباره هیرمند بوده است.

وی خاطرنشان کرد: طی این سال‌ها ۲ میلیارد متر مکعب از هیرمند آورد داشته‌ایم که اکنون افغانستان چند سالی است که سهم ایران را نداده و رهاسازی نداشته و مشکلاتی برای کشورمان ایجاد کرده است، که از جمله آنها آبیگری بند کمال‌خان در سال ۱۳۹۹ بوده است. هرچند افغانستان هم کم‌آبی داشته و نیاز به آب دارد اما سهم ایران را به صفر رسانده مگر اینکه سیلابی رخ دهد که ما بتوانیم سهم خود را دریافت کنیم و آب وارد چاه نیمه‌ها شود.

قمشی ادامه داد: ما از سال ۱۳۵۱ تاکنون هیچ قرارداد جدیدی با افغانستان نداشته‌ایم، اکنون می‌طلبید که دیپلماسی منطقه‌ای‌مان را قوی‌تر کنیم، ضمن اینکه خودمان هم به مباحث

زیست‌محیطی رودخانه‌ها پایبند باشیم، انتظارمان از کشورهای همسایه هم این است که حبابه پایین‌دست را رهاسازی کنند. وی با بیان اینکه در شمال کشور مشکل چندان‌ی نداریم؛ در هریرود، ارس و سد دوستی سهمیه‌بندی رعایت می‌شود، گفت: حوضه غرب کشور از سروان و گرمسیری آب‌هایی از کشور خارج می‌شود، این دو حوضه از سرشاخه‌های دجله مشروب می‌شوند و سیاست ایران این نیست که بخواهد جلوی خروج آب از کشور را بگیرد، همان‌گونه که انتظار داریم افغانستان حبابه پایین‌دست را رعایت کند.

این کارشناس حوزه آب گفت: ما می‌توانیم برنامه‌ریزی کنیم که در حوضه رودهای زاب کوچک و سیروان ۵ میلیارد متر مکعب وارد کشور و ۵ میلیارد متر مکعب هم وارد بستر طبیعی خود به سمت عراق شود. وی یادآور شد: نکته دیگر در زمینه هیدروپلیتیک اینکه ما مستقیماً با آب رودخانه‌های دجله و فرات درگیر نیستیم ولی به طور غیرمستقیم به جهت کانون ریزگرد در منطقه درگیر هستیم، زیرا این دو رود از ترکیه سرچشمه گرفته، وارد سوریه شده و در عراق به هم می‌پیوندند و با عنوان اروندرود وارد ایران شده، سپس کارون به آنها ملحق شده و وارد خلیج فارس می‌شوند، این دو حوضه به جهت گسترش کانون‌های ریزگرد در منطقه دارای اهمیت هستند، ما حدود ۱۲ تا ۱۳ سال است که در غرب کشور درگیر کانون‌های ریزگرد هستیم، حدود ۷۰ درصد این کانون‌ها در عراق قرار دارند، کانون‌هایی که زمانی بستر آبی و تالاب بودند و با تغییرات دجله و فرات آبی به آنها نرسیده و تبدیل به کانون ریزگرد شده‌اند.

نگاهی به سبد سوخت نیروگاهی فصل زمستان / راه حل کاهش آلودگی مازوت چیست؟

نگاهی به جزئیات تامین سوخت نیروگاهی فصل زمستان ۱۴۰۰ بیانگر آن است که صنعت برق ناچار به استفاده از حامل‌های انرژی نظیر مازوت است و در مدت زمان باقی‌مانده باید راهکارهای کاهش آلودگی این فرآورده را در دستور کار قرار دهد.

به گزارش خبرنگار اقتصادی خبرگزاری فارس، افزایش میزان مصرف گاز و برق خانگی در فصل زمستان سال گذشته سبب شد تا کشور با مسئله‌ای پیچیده انرژی مواجه شود. مثلث شومی که سال گذشته در قالب نتایج این مسئله پیچیده عیان شد، از ۳ ضلع قطعی گاز، قطعی برق و خاموشی زمینه نارضایتی مردم را فراهم می‌کرد.

به استناد اظهارات مسئولان در سال گذشته هیچ راهکاری به جز انتخاب بین یکی از اضلاع این مثلث شوم وجود ندارد، اما بررسی جوانب این مسئله بیانگر وجود راهکارهای خرد و کلان برای حل ریشه این مسئله دشوار است.

در همین ارتباط پیش از مواجه با مسئله پیچیده

انرژی فصل زمستان نسبت به بررسی دقیق شرایط موجود، راهکارهای در دسترس برای حداقل کردن زمینه نارضایتی مردم و بیان راهکارهای بلند مدت به منظور مدیریت چالش یاد شده در قالب ادامه پرونده‌ای با عنوان «مثلث شوم» می‌پردازیم.

به گزارش فارس، چالش قطعی برق، قطعی گاز و به دنبال آن آلودگی هوا یک ضلع مسئله‌ای هستند که ریشه آن ناترازی گاز طبیعی تلقی می‌شود. در شرایط عادی، سوخت قابل توجه مورد استفاده نیروگاه‌های تولید برق کشور بر مبنای گاز طبیعی طراحی شده است، زمانی که میزان استخراج گاز کشور متناسب با مصارف تعیین شده باشد، قطعی گاز مشترکان خانگی، صنعتی و سایر اتفاق نخواهد افتاد، از طرفی واحدهای نیروگاهی به عنوان یکی از مشتریان بزرگ گاز کشور نیز با محدودیت سوخت مواجه نشده و قطع برق نیز اتفاق نمی‌افتد.

* چرا در زمستان با مثلث شوم قطعی برق، قطعی گاز و آلودگی هوا روبه‌رو می‌شویم؟

در شرایطی که گاز طبیعی مورد نیاز نیروگاه نیز تامین شود، الزامی به استفاده از سوخت مایع در واحدهای نیروگاهی نبوده و در نهایت مشکلات آلودگی هوا ناشی از مصرف سوخت مایع در واحدهای نیروگاهی تشدید نخواهد شد.

دسترسی به شرایط عادی در طول سال‌های اخیر به سبب حکمرانی به شدت غلط در حوزه انرژی در قالب مواردی از جمله بی‌توجهی نسبت به مدیریت مصرف انرژی از طریق بهینه‌سازی مصرف و کاهش اتلاف شبکه، تعرفه‌گذاری غلط، عدم توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر و بی‌توجهی نسبت به مخازن انرژی کشور به مسئله‌ای غیر ممکن بدل شده است.

* جزئیاتی از تامین سوخت نیروگاهی در زمستان سال ۱۴۰۰

بر همین اساس در سال جاری به استناد اظهارات متولیان انرژی کشور، در شرایطی که نیروگاه‌های کشور در فصل زمستان به ۲۲۷ میلیون متر مکعب گاز طبیعی در طول روز نیاز دارد، اما صنعت گاز کشور در فصل سرد تنها توان تامین ۱۱۰ میلیون متر مکعب گاز طبیعی را دارد و عملاً ۵۲ درصد از نیاز نیروگاهی کشور برای تامین اوج بار زمستان ۱۴۰۰ تامین نخواهد شد.

صورت دیگر مسئله یاد شده در تامین نشدن سوخت نیروگاهی به این معناست که نیمی از نیاز مصرف پیش‌بینی شده ۴۳ هزار مگاواتی در فصل زمستان معادل نزدیک به ۲۳ هزار مگاوات ناترازی در تامین برق به وجود خواهد آمد.

ناتوانی در تولید نیمی از نیاز به مصرف برق در فصل زمستان در شرایطی که فشار قطعی برق در تابستان گذشته زمینه نارضایتی بسیاری از مشترکان به خصوص در بخش صنعتی را مهیا کرد، امری غیر قابل پذیرش است.

بر همین اساس به منظور پوشش این نقیصه، تولید ۲۳ هزار مگاوات برق کشور در فصل سرد باید از طریق سایر سوخت‌های موجود نظیر سوخت فسیلی مایع تامین شود. اولین گزینه تامین سوخت مایع به منظور جلوگیری از خاموشی گسترده در فصل زمستان، اتکا به گازوئیل است.

این گزینه یعنی استفاده گازوئیل در واحدهای نیروگاهی با وجود اینکه ضرر و زیان اقتصادی فراوانی را برای کشور به همراه دارد، زیرا گازوئیل یکی از منابع تامین ارز کشور با استفاده از صادرات است، اما می‌تواند علاوه بر پوشش مسئله قطعی برق جلوگیری کند.

در همین راستا، در حال حاضر جلوگیری از قطعی برق در فصل سرد به روزانه ۱۷۷ میلیون لیتر

گازوئیل نیاز دارد. این یعنی در ۳ ماه فصل سرد سال بالغ بر ۵،۱۰ میلیارد لیتر گازوئیل نیاز است تا چراغ برق کشور همچنان روشن بماند.

* صنعت برق راهی جز استفاده از مازوت ندارد

طبیعی است، تامین این میزان قابل توجه گازوئیل با توجه به مقاصد دیگر مصرف این فرآورده از جمله در حمل و نقل امکان پذیر نبوده و به نظر می‌رسد، تنها ۱۴۲ میلیون لیتر گازوئیل در روز از سوی صنعت نفت قابلیت تامین دارد.

بر همین اساس، جلوگیری از خاموشی و تامین اوج بار سال ۱۴۰۰ با ناترازی ۳۵ میلیون لیتری مواجه خواهد. تامین این انرژی باید از طریق حامل‌های دیگر نظیر مازوت و یا میعانات گازی در دستور کار قرار گرفته و در زمستان سال جاری با توجه به روند غلط سال‌های گذشته به منظور جلوگیری از قطعی برق و گاز، چاره‌ای جز استفاده از مازوت و میعانات گازی وجود ندارد.

با توجه به محدودیت‌های ایجاد شده در این حوزه و ناتوانی در حذف مازوت از سبد سوخت نیروگاهی کشور، باید به سراغ راهکارهایی رفت که آلودگی ایجاد شده ناشی از مازوت را به حداقل برساند.

* فیلتراسیون مشتقات گوگرد، سریع‌ترین راهکار جلوگیری از آلودگی هوا

در همین راستا، با توجه به این مشتقات گوگرد موجود در مازوت اصلی‌ترین عامل آلودگی این فرآورده نفتی هستند، لذا حذف این عنصر می‌تواند تا ۹۰ درصد از آلودگی‌های انتقال یافته به هوا را تعدیل کند. بر همین مبنای ۲ راهکار حذف مشتقات گوگرد از سوخت پیش از ورود به نیروگاه و همچنین حذف مشتقات گوگرد از طریق فیلتراسیون دود پس از سوخت مازوت در نیروگاه از شیوه‌های فنی کاهش قابل توجه آلودگی هوا است.

پورا ابراهیمی پاسخ داد

چگونه بساط بر خورد سلیقه‌ای بانک‌ها در پذیرش ضامن جمع می‌شود؟

رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس ضمن اشاره به اینکه اقدام سلیقه‌ای بانک‌ها در پرداخت تسهیلات ودیعه مسکن و جاهت قانونی ندارد، گفت: راه‌اندازی سامانه اعتباری تنها راهکار اصلی برای اعطای تسهیلات در کشور است و به موجب آن بساط ضمانت‌های سلیقه‌ای جمع می‌شود.

رسمًا ابلاغ می‌شود، تصریح کرد: مجلس در صورت عدم اقدام بانک‌ها در چارچوب تعیین شده و یا حتی فراتر از آن، مسلماً به صورت جدی به این تخلف ورود کرده و ضمن رسیدگی به تخلفات، گزارش را به مراجع نظارتی ارائه خواهد کرد.

پورا ابراهیمی تأکید کرد: راه‌اندازی سامانه اعتباری تنها راهکار اصلی برای اعطای تسهیلات در کشور است و به موجب آن بساط ضمانت‌های موردی و سلیقه‌ای جمع شده و دیگر سیستم اعتباری بر مبنای علم و منطق بجای یک کارمند تصمیم‌گیری می‌کند. انتظار داریم، بانک مرکزی هرچه سریعتر نسبت به راه‌اندازی سامانه اعتباری ارائه تسهیلات ورود کند.

رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس اظهار کرد: بانک‌ها باید طی سال‌های گذشته این سامانه را راه‌اندازی می‌کردند که به دلایل مختلف چنین اقدامی را انجام ندادند. در صورتی که راهکار اساسی برای حل مشکل ارائه تسهیلات خرد و متوسط به مردم رویکرد ایجاد سیستم اعتبارسنجی در یک ساختار متمرکز است.

در سیستم ارزیابی و اعتبارسنجی نیاز به معرفی ضامن نیست

وی بیان کرد: در سیستم ارزیابی و اعتبارسنجی که مدل آن در دنیا تعریف شده براساس تعریف

محمد رضا پور ابراهیمی داورانی رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس در گفت و گو خبرنگار خبرگزاری خانه ملت، ضمن انتقاد از برخورد سلیقه‌ای بانک‌ها در تعیین شرایط معرفی ضامن و شرایط آن برای پرداخت تسهیلات وام ودیعه مسکن و سایر وام‌های خرد به متقاضیان گفت: با توجه به شرایط پیش آمده در کشور پرداخت تسهیلات در بخش‌های مختلف بویژه در حوزه مسکن در دستور کار بانک‌ها قرار گرفت و روان‌سازی این موضوع برای کمک به مردم یکی از ضرورت‌های جدی است.

وی ادامه داد: اگر قرار باشد، با سخت‌گیری‌های بدون ضابطه امکان ارائه تسهیلات ودیعه مسکن امکانپذیر نباشد، دیگر مردم سودی از این ابلاغیه نخواهند برد. در صورتی که دستورالعمل و بخشنامه ارائه وام ودیعه به بانک مرکزی و معاونت بیمه و بانک وزارت اقتصاد اعلام شده است.

نماینده مردم کرمان و راور در مجلس با بیان اینکه چارچوب حوزه عملکردی و نظارتی کمیسیون اقتصادی مجلس بر مبنای بخشنامه‌هایی است که

از نیاز نیروگاه‌های کشور را داده و بین ۱۱۰ تا ۱۲۰ میلیون متر مکعب گاز مورد نیاز روزانه نیروگاه در فصل سرد تامین نمی‌شود.

رجبی مشهدی در پاسخ به این مسئله که میزان کسری سوخت ناشی از کسری تامین گاز طبیعی از چه منابعی تامین می‌شود، گفت: به منظور کسری ناترازی تامین سوخت گاز طبیعی باید از منابع سوخت مایع استفاده کنیم تا از اوج بار فصل زمستان بدون مشکل عبور کنیم.

*نیاز ۱۱۷ میلیون لیتری صنعت برق به سوخت مایع در زمستان

سخنگوی صنعت برق، با اشاره به اینکه مخازن ذخیره‌سازی سوخت مایع نیروگاه‌های کشور ۲۵ درصد کمتر از مقدار مشابه سال گذشته است، گفت: در شرایطی که گاز طبیعی مطابق توافق به نیروگاه برسد، صنعت برق به روزانه ۱۱۷ میلیون لیتر گازوئیل نیاز دارد تا ناترازی سوخت خود را تامین کند.

این مقام مسئول، با اشاره به اینکه در حال حاضر توافق شده که روزانه ۳۰ تا ۳۵ میلیون لیتر گازوئیل به ظرفیت مخازن سوخت مایع نیروگاه اضافه شود، گفت: ظرفیت کل مخازن سوخت مایع نیروگاه‌های کشور ۳،۶ میلیارد لیتر است که در حال حاضر ۱،۷ میلیارد متر مکعب از این ذخایر با سوخت مایع پر شده است. در شرایطی که روند افزایش روزانه ۳۰ تا ۳۵ میلیون لیتر گازوئیل ادامه داشته باشد، این مخازن ظرف ۲ ماه آینده تکمیل شده و مشکلات صنعت برق تا حد زیادی بهبود پیدا خواهد کرد.

وی با اشاره به اینکه هر مخزن سوخت مایع باید در مدت فصل سرد ۲،۵ مرتبه پر شود، ادامه داد: به نظر می‌رسد، در بازه زمانی فصل سرد نیروگاه‌های کشور به استفاده از سوخت نفت کوره تا حد ۳۵ میلیون لیتر در روز مجبور شود.

جزئیات تامین انرژی نیروگاهی در فصل زمستان / چراغ صنعت برق در فصل سرد روشن می‌ماند؟

سخنگوی صنعت برق گفت: نیاز مصرف زمستان امسال در صنعت برق معادل ۴۳ هزار مگاوات و ۵ درصد بیشتر از اوج بار سال گذشته برآورد می‌شود.

مصطفی رجبی مشهدی، سخنگوی صنعت برق در گفتگو با خبرنگار اقتصادی خبرگزاری فارس با اشاره به این مسئله کسری میزان گاز ورودی به نیروگاه‌های کشور گفت: ما در ۳ ماه سرد آذر، دی و بهمن ماه با کسری میزان گاز ورودی به نیروگاه‌های کشور مواجه هستیم که سال گذشته این ناترازی به طور میانگین بین ۸۰ تا ۱۱۰ میلیون مترمکعب گاز طبیعی بود.

سخنگوی صنعت برق در بیان اینکه نیاز مصرف زمستان امسال در صنعت برق معادل ۴۳ هزار مگاوات برآورد می‌شود، تأکید کرد: با توجه به افزایش اوج بار، نیاز به گاز طبیعی نسبت به سال گذشته افزایش پیدا کرده و در زمستان سال جاری نیروگاه‌های کشور با احتساب طرح‌های مدیریت مصرف به حداقل ۲۲۷ میلیون متر مکعب گاز در طول روز نیاز دارند.

*توان تامین ۴۸ درصد سوخت نیروگاهی در فصل سرد با استفاده از گاز طبیعی وجود دارد

وی در تشریح توافقات صورت گرفته بین وزارت نیرو و نفت به منظور تامین سوخت در فصل زمستان گفت: بر این اساس وزارت نفت قول تامین ۱۱۰ میلیون متر مکعب گاز در روز معادل ۴۸ درصد

مهر گزارش می‌دهد:

نگاهی به فرصت‌های اقتصادی کشورهای عضو شانگهای برای ایران

تجارت ایران با کشورهای عضو پیمان شانگهای در حد متوسط قرار دارد و باید با تقویت روابط، ظرفیت‌های بالقوه تجاری با این کشورها را بیش از پیش فعال کرد.

به گزارش خبرنگار مهر، سازمان همکاری شانگهای، سازمانی میان دولتی با جمعیت بالای یک و نیم میلیارد نفر است که برای همکاری‌های چندجانبه امنیتی، اقتصادی و فرهنگی تشکیل شده است. این سازمان در سال ۲۰۰۱ با هدف برقرار کردن موازنه در برابر نفوذ آمریکا و ناتو در منطقه پایه گذاری شد. این سازمان شامل ۹ عضو اصلی و ۳ عضو ناظر است که ایران نیز سال هاست بعنوان عضو ناظر در این سازمان حضور دارد. به بهانه سفر دیروز رئیس جمهور کشورمان به تاجیکستان برای حضور در این اجلاس، مرووری بر سهم کشورهای عضو شانگهای از تجارت جهانی و وضعیت تجارت ایران با کشورهای عضو خواهیم داشت. در سال ۲۰۰۱ کل تجارت کالایی کشورهای عضو

بالاترین (۴۶ درصد) و پایین‌ترین (۰/۴۶) درصد سهم را از این نظر داشته‌اند.

لازم به ذکر است، در سال مزبور ایران از لحاظ صادرات و واردات درون گروهی سازمان به ترتیب با سهمی در حدود ۵ درصد و ۴/۳ درصد در رتبه چهارم و هفتم قرار داشته است. در این میان بیشترین میزان صادرات ایران به شانگهای در سال مزبور به ترتیب به کشورهای چین، افغانستان، هند و پاکستان (حدود ۹۵ درصد از کل صادرات ایران به سازمان) و بیشترین واردات ایران از کشورهای چین، هند، روسیه (حدود ۹۶ درصد از کل واردات ایران از سازمان) بوده است. ایران با ۱۱ عضو اصلی و ناظر پیمان شانگهای شامل چین، روسیه، قزاقستان، قرقیزستان، تاجیکستان، ازبکستان، مغولستان، پاکستان، هند، افغانستان و بلاروس، دارای تجارت فرامرزی است که در این میان بیشترین حجم تجارت ایران با چین در سال ۱۳۹۹ به ارزش ۱۵ میلیارد و ۵۱۸ میلیون و هشت هزار و ۴۹۲ دلار است.

در حقیقت چین و روسیه قدرت‌های تعیین کننده در سازمان همکاری شانگهای و اصلی‌ترین شرکای تجارت فرامرزی با ایران محسوب می‌شوند، بنابراین چشم‌انداز مناسبی از روابط تجاری میان ایران و کشورهای عضو پیمان شانگهای می‌توان تصور کرد. **روسیه؛ منافع سیاسی مشترک، زمینه ساز تجارت پایدار**

روسیه یکی از اصلی‌ترین اعضای سازمان شانگهای و همچنین حائز اهمیت برای ایران به حساب می‌آید. این کشور با جمعیت تقریبی ۱۴۴ میلیون نفر، یکی از کشورهای پرجمعیت اروپا است و یکی از کشورهایی است که در زمینه صادرات کالا از ایران مقصد بسیار خوبی برای بازرگانان ایرانی بوده

و از اهمیت خاصی نیز برخوردار است. شرایط آب و هوایی این کشور باعث شده است تا امکان تولید و کشت بسیاری از محصولات کشاورزی را نداشته باشند، این موضوع یک امتیاز مثبت برای صادرات ایران به حساب می‌آید. در حال حاضر روسیه به عنوان یکی از بزرگ‌ترین شرکای تجاری ایران شناخته می‌شود و سالانه مقادیر قابل توجهی از انواع محصولات به این کشور صادر می‌شود.

پاکستان سالانه حدود ۶۰ میلیارد دلار واردات از کشورهای جهان دارد. سهم ایران از بازار این همسایه شرقی، کمتر از یک درصد است جمعیت روسیه در سال‌های اخیر روند افزایشی دارد و از طرف دیگر شهر مسکو و اطراف آن به تنهایی بخش بزرگی از بازار روسیه را که معادل بازار اروپاست به خود اختصاص داده‌اند. می‌توان گفت این کشور ظرفیت زیادی برای واردات کالا از سایر کشورها را دارد. مجاورت ایران و روسیه مزیت مهمی برای افزایش صادرات به روسیه است چراکه باعث کاهش هزینه انتقال کالا و ضمانتی برای امنیت کالاهای ارسالی است. از لحاظ سیاسی و اقتصادی، ایران و روسیه منافع مشترک دارند و همین موضوع باعث می‌شود که واسطه‌های اقتصادی برای صادرات به روسیه حذف شود. روسیه رشد اقتصادی بالایی در سال‌های اخیر دارد. محدودیت‌های تجاری بین روسیه و اروپا، فرصت بی نظیری برای صادرات کالای ایرانی به روسیه را فراهم آورده است.

ازبکستان؛ بازار مصرفی بزرگ برای کشورهای جهان پیمان حسنی کارشناس اندیشکده دیپلماسی اقتصادی دانشگاه امام صادق (ع) در خصوص اهمیت بازار مصرف کشور ازبکستان در گفتگو با خبرنگار مهر می‌گوید: در گذشته بازار ازبکستان،

پوراابراهیمی:

تسهیل کسب و کار در جذب سرمایه‌گذاری موثر است

رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس می‌گوید از آنجا که تسهیل کسب و کار، بر صورت سرمایه‌گذاری خارجی اثر مثبت دارد، در صورت اصلاح همزمان سایر عوامل، رتبه ایران در جذب سرمایه‌گذاری خارجی ارتقا خواهد یافت.

محمد رضا پور ابراهیمی داورانی در گفت‌وگو با خبرنگار خبرگزاری خانه ملت درباره تصویب کلیات طرح تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار، گفت: با تصویب این طرح موانع پیش روی صدور مجوزها برطرف شده و زمینه روان‌سازی فرآیند کسب و کارها فراهم خواهد شد. از سوی دیگر جلوگیری از خرید و فروش مجوز و دسترسی مردم به خدمات این حوزه از دیگر مزایای آن خواهد بود.

نماینده مردم کرمان و راور در مجلس شورای اسلامی افزایش رقابت و کیفیت در حوزه‌های مربوطه را از جمله دیگر مزایای طرح تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار دانست و افزود: از آنجا که تسهیل کسب و کار، بر جذب سرمایه‌گذاری خارجی اثر مناسب دارد، در صورت اصلاح همزمان سایر عوامل، رتبه ایران در جذب سرمایه‌گذاری خارجی ارتقا خواهد یافت.

رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس ادامه داد: با کلیات طرح تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار موافق هستیم اما جزئیات آن مانند بحث حداقل نمره، آزمون و... نیاز به اصلاحاتی دارد که پیشنهاداتی برای آن مطرح شده و جزئیات طرح در صحن علنی چکش کاری خواهد شد.

ارتقای شاخص‌های محیط کسب‌وکار مربوط به فصل بهار سال جاری تقدیر کرده بود. بر اساس نتایج طرح در سال ۱۳۹۹ میزان رضایت فعالان اقتصادی در بخش کشاورزی از عملکرد دستگاه‌های اجرایی در مقایسه با رضایت فعالان اقتصادی در بخش‌های خدمات و صنعت، بهتر ارزیابی شده است. در بین اعضای اتاق‌های سه‌گانه نیز، اعضای اتاق بازرگانی، اتاق تعاون و اتاق اصناف ایران به ترتیب بیشترین میزان رضایت از عملکرد دستگاه‌های اجرایی را اعلام کرده‌اند.

همچنین در بین ۴۴ دستگاه اجرایی، سازمان و نهاد مورد پرسش (اصلی و فرعی) در این طرح در سال ۱۳۹۹، سه دستگاه اجرایی: سازمان انرژی اتمی (فرعی)، مرکز آمار ایران (فرعی) و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی (اصلی) به ترتیب دارای کمترین میزان ارتباط کاری با فعالان اقتصادی و سه دستگاه اجرایی بانک‌های دولتی (فرعی)، سازمان امور مالیاتی (اصلی) و سازمان تأمین اجتماعی (اصلی) دارای بیشترین ارتباط کاری با فعالان اقتصادی شرکت‌کننده در این طرح بوده‌اند.

اجرائی مرتبط با محیط کسب‌وکار که به صورت سالانه برگزار می‌شود، عملکرد دستگاه‌های استانی و ملی در زمینه چهار مؤلفه: «سهولت در فرایندهای اداری و سرعت در ارائه خدمات»، «کیفیت رسیدگی به درخواست‌های قانونی مراجعان»، «نحوه رفتار با فعالان اقتصادی و تکریم ارباب‌رجوع» و «شفافیت و اطلاع‌رسانی در زمینه ارائه خدمات» مورد ارزیابی قرار می‌گیرد.

در سومین دوره از اجرای این طرح که به مدت ۲۵ روز در تیر و مردادماه ۱۴۰۰ اجرا شد، عملکرد ۴۴ سازمان و نهاد ملی و استانی در سال ۱۳۹۹ و در قالب دو گروه عمده دستگاه‌های اصلی و فرعی مرتبط با محیط کسب‌وکار، توسط ۲۰۰۰ فعال اقتصادی منتخب از زیرمجموعه سه اتاق بازرگانی، اصناف و تعاون ایران مورد ارزیابی قرار گرفت. ارزیابی‌های اتاق بر اساس یک طیف امتیازبندی ارائه می‌شود. بر این اساس امتیاز یک به معنی رضایت مندی کامل و امتیاز ۱۰ به معنی نارضایتی مطلق است. در ارزیابی انجام شده از عملکرد سال ۱۳۹۹، عدد ملی این شاخص ۴.۶۶ اعلام شده که در مقایسه با سال قبل به تضعیف عملکرد در این حوزه اشاره دارد.

بر اساس یافته‌های این طرح در سال ۱۳۹۹ دستگاه‌های اجرایی در سه استان: مرکزی، ایلام و مازندران به ترتیب بیشترین میزان رضایت فعالان اقتصادی را جلب کرده‌اند و در مقابل دستگاه‌های اجرایی در سه استان: تهران، خوزستان و کرمانشاه کمترین میزان رضایت فعالان اقتصادی را به خود اختصاص داده‌اند. پیش از این رئیس اتاق ایران طی نامه‌ای به استانداران مرکزی، آذربایجان غربی، زنجان، سمنان و مازندران از اقدامات صورت گرفته توسط آن‌ها و دستگاه‌های اجرایی مرتبط، بابت

کدام دستگاه‌ها بیشترین چوب رالای چرخ تولید گذاشتند؟

اتاق بازرگانی ایران در جدیدترین گزارش خود به بررسی وضعیت محیط کسب و کار در سال ۱۳۹۹ پرداخته و عملکرد دستگاه‌ها و استان‌های درگیر در فرایند صدور مجوزها را ارزیابی کرده است.

به گزارش ایسنا، بر اساس تحلیل‌های بین‌المللی از محیط کسب و کار، رتبه ایران در میان کشورهای که مورد بررسی قرار می‌گیرند بسیار بالاست و در سال‌های گذشته همواره بیش از ۱۰۰ کشور در جهان، قوانین و مقرراتی ساده‌تر برای شروع یا راه اندازی کسب و کارهای جدید در قیاس با ایران دارند.

هر چند در سال‌های گذشته بسیاری از دستگاه‌های اجرایی بارها بر لزوم کاهش موانع و بهبود شرایط تاکید کرده‌اند اما همچنان راه اندازی یک کسب و کار جدید در ایران با مشکلات و محدودیت‌های جدی مواجه است.

اتاق بازرگانی ایران در جدیدترین بررسی خود به تحلیل شرایط کسب و کار در ایران پرداخته و عملکرد دستگاه‌های مختلف اجرایی کشور در این مسیر را ارزیابی کرده است. در آمارگیری طرح ارزیابی عملکرد دستگاه‌های

دارد. همینطور ایجاد بار مالی برای دولت با اجرای این طرح از دیگر دلایل مخالفت نمایندگان مانند کاظم موسوی نائب رئیس کمیسیون اقتصادی با این طرح بود. نمایندگان موافقی مثل الیاس نادران هم اجرای این طرح را موجب رقابتی‌تر شدن بازار کسب‌وکارها و شکستن انحصارگرایی توصیف کردند.

همچنین سید احسان خاندوزی وزیر اقتصاد که در دوره نمایندگی از دست اندرکاران تدوین این طرح بود، ترجیح داد خودش به عنوان نماینده دولت در جلسه بررسی این طرح حاضر شود. او گفت که محتوای این طرح موضع رسمی وزارت اقتصاد در خصوص صدور مجوزهای کسب‌وکارهاست.

خاندوزی توضیح داد: در رتبه‌بندی موانع کسب‌وکار یا سهولت کسب‌وکار از ۱۰ شاخص موجود یکی از بدترین شاخص‌های ارزیابی اقتصاد ایران مربوط به شروع کسب‌وکار است. متأسفانه رتبه ایران ۱۷۸ در میان کشورهای دنیا از جهت دشواری شروع فعالیت اقتصادی و کسب مجوزها و مراحل پیچیده‌ای است که هم دست‌وپای فعالان اقتصادی را می‌بندد و هم انگیزه تولید را از فعالان گرفته و مبدأ فرآیندهای ناسالم و فسادآلود در اقتصاد است.

او با بیان اینکه کاهش و از بین رفتن امضاهای طلایی که جزء نقاط مورد اتکای این مجلس است با تصویب کلیات طرح تسهیل صدور مجوزهای کسب‌وکار محقق خواهد شد، افزود: به موجب این طرح تغییر رویکردی که دولت آیت‌الله رئیسی در مورد تبدیل رویکرد نظارت پیشینی به پسینی دنبال می‌کند اتفاق خواهد افتاد. همچنین به موجب آن شاهد تدوین ضمانت اجرایی شفافیت اخذ مجوزها، شفافیت و دسترسی به قراردادهای بانکی خواهیم بود.

نمره اکتسابی یک درصد برتر شرکت‌کنندگان آزمون وکالت، سردفتری و کارشناس رسمی محاسبه و هر داوطلبی که ۷۰ درصد این میانگین را به دست بیاورد، پذیرفته خواهد شد.

به این ترتیب اگر این طرح در صحن مجلس تصویب و به تایید شورای نگهبان برسد صدور مجوز برای مشاغلی مانند ناوایی‌ها، ایجاد گلخانه، دامداری، مرغداری، پرورش ماهی، صنایع تبدیلی کشاورزی، پرورش شتر، صرافی‌ها، کارگزاری‌های بورس، دفاتر رسمی، دفاتر ازدواج و طلاق، وکالت، آژانس‌ها، آژانس مسافری، آموزشگاه رانندگی، هتل و مسافرخانه، پمپ بنزین و گاز، مراکز رفاهی بین شهری و امثال آنها از انحصار خارج شده و به راحتی صادر خواهد شد. صدور مجوز برای داروخانه، بیمارستان، مطب، درمانگاه، مراکز رادیولوژی و سونوگرافی، انواع کلینیک‌ها و آزمایشگاه‌ها، تولید تجهیزات بیمارستانی و هم دیگر آن دشواری سابق را نخواهد داشت و اگر سه روز از مهلت قانونی دستگاه مرتبط با این مشاغل برای صدور مجوز بگذرد و متقاضی پاسخی دریافت نکند سامانه صدور مجوز، مجوز شروع به کار او را صادر خواهد کرد.

مرکز پژوهش‌های مجلس پیش از این در گزارشی درباره این طرح تاکید کرده بود که به جای قانونگذاری در حوزه بهبود محیط کسب‌کار نیازمند اجرای قوانین موجود هستیم. اما در عین حال این مرکز هم بر تصویب برخی از بندهای این طرح از جمله بندهای مربوط به انحصار شکنی صدور مجوز در مشاغل خدمات حقوقی تاکید کرده بود.

در صحن مجلس هم مخالفان این طرح معتقد بودند مشکل اصلی کسب‌وکارها عدم اجرای قانون است و این به جای قانونگذاری به نظارت بیشتر نیاز

ضوابط لازم برای شروع کسب‌وکار مورد نظر خود و ثبت اطلاعات شخصی و مکانی‌اش، به صورت آنلاین به اجرای صحیح آن شرایط و ضوابط، تعهد داده و کارش را آغاز کند.

به علاوه برای مجوزهای مشاغل مرتبط با حوزه‌های سلامت، امنیت، بهداشت و محیط زیست هم یک بستر الکترونیک برای ارسال درخواست و پاسخ‌گویی در نظر گرفته شده و تاکید شده که استفاده از فرآیندهای کاغذی برای صدور مجوز این‌گونه مشاغل هم غیرقانونی است. در این دست از مشاغل، اگر سه روز از مهلت قانونی دستگاه‌های مرتبط برای پاسخگویی به درخواست متقاضی بگذرد و متقاضی پاسخی دریافت نکند، سامانه مجوزدهی به صورت خودکار جواب درخواست متقاضی را مثبت در نظر گرفته و مجوز شروع به کار صادر می‌شود.

نکته مهم اینکه در صورت تصویب جزئیات این طرح، محدودیت‌هایی مانند فاصله جغرافیایی کسب‌وکارها از هم، حد نصاب‌های جمعیتی، اشباع بازار، تعیین ظرفیت و برای تمامی مشاغل حذف خواهد شد. این یعنی برای دریافت مجوز داروخانه و یا دفاتر اسناد رسمی و... امثال آنها دیر هیچ محدودیتی وجود نخواهد داشت.

در بندهای ۴، ۵ و ۶ این طرح هم خدمات حقوقی از انحصار خارج شده و راهکار جدید جذب وکیل، سردفتری و کارشناس رسمی دادگستری تعریف شده است. طراحان این طرح می‌گویند از آنجا که در حال حاضر اخذ پروانه وکالت منوط به احراز صلاحیت افراد نبوده و به تعداد ظرفیتی بستگی دارد که سالانه توسط کانون وکلای مشخص می‌شود، به دلیل تعارض منافع، این ظرفیت به عمد در سطح پائینی اعلام می‌شود. حالا در این طرح میانگین

انقلاب مجلس در صدور مجوزهای کسب‌وکار

با تصویب کلیات طرح تسهیل صدور مجوزهای کسب‌وکار در مجلس، صدور مجوز بسیاری از مشاغل از جمله کارگزاری‌های بورس، دفاتر رسمی، وکالت و امثال آنها از انحصار خارج خواهند شد.

نمایندگان مجلس به کلیات طرح ۶ ماده‌ای تسهیل صدور مجوزهای کسب‌وکار رای مثبت دادند تا مجوز شروع به کار بسیاری از مشاغل از جمله کارگزاری‌های بورس و دفاتر رسمی، داروخانه‌ها و امثال آن از انحصار خارج شوند.

بر مبنای طرح تسهیل صدور مجوزهای کسب‌وکار، مجوز اشتغال در مشاغلی که به حوزه‌های سلامت، امنیت، بهداشت و محیط زیست مرتبط نیستند، با عنوان «مجوزهای ثبت محور» شناخته خواهد شد. در این‌گونه مشاغل فرد متقاضی برای دریافت مجوز شروع به کار، تنها لازم است وارد سامانه ملی مجوزهای کشور شده و بعد از خواندن شرایط و

نمایندگان بخش خصوصی در اتاق بازرگانی با رئیس قوه قضاییه دیدار و گفت‌وگو کردند

با اقتصاد دولتی نمی‌توان به جایی رسید

رئیس قوه قضاییه در دیدار با اعضای هیات رئیسه اتاق بازرگانی تهران و ایران و نمایندگان بخش خصوصی تاکید کرد که با اقتصاد دولتی نمی‌توان به جایی رسید و در حال حاضر برای عبور از مشکلات اقتصادی نیازمند بخش خصوصی هستیم. در این دیدار رئیس اتاق تهران نیز پیشنهاد ایجاد معاونت اقتصادی در قوه قضاییه را ارائه کرد و رئیس اتاق ایران نیز برای بهبود همکاری‌ها از ضرورت تشکیل کمیته مشترک گفت.

اعضای هیات رئیسه اتاق‌های بازرگانی تهران و ایران و جمعی از نمایندگان بخش خصوصی با رئیس قوه قضاییه دیدار و گفت‌وگو کردند. در این دیدار حجت‌الاسلام و المسلمین محسنی اژه‌ای با تاکید بر اهمیت بخش خصوصی در اداره اقتصاد کشور عنوان کرد که قوه قضاییه در جنگ اقتصادی با دشمن، افسران و فرماندهان و سربازان این میدان را مورد حمایت قرار می‌دهد و آن‌ها را تنها نمی‌گذارد. نمایندگان بخش خصوصی نیز در این دیدار با اشاره

به مشکلات متعدد موجود در فضای کسب‌وکار کشور که منجر به کاهش نرخ رشد سرمایه‌گذاری، ایجاد رانت و فساد شده خواستار همکاری نزدیک قوه قضا با اتاق بازرگانی برای بهبود محیط کسب‌وکار شدند. به گزارش روابط عمومی اتاق تهران به نقل از اداره کل روابط عمومی قوه قضاییه، حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی اژه‌ای در این نشست با بیان این که مالکیت خصوصی قطعاً از نظر شرع، قانون اساسی و مسئولان عالی نظام محترم است، تاکید کرد که در تحصیل مال باید همه روابط شرعی و قانونی رعایت شده و اموال از طریق صحیح و قانونی به دست آمده باشد و اگر غیر از این باشد برخورد متفاوت خواهد بود.

رئیس قوه قضاییه با بیان اینکه در همه کارها باید قانون مبنا قرار گیرد، گفت: هر جا خلاء قانون وجود داشت باید قانون وضع شود و ایرادات و اشکالات قانون نیز باید برطرف گردد؛ اما اگر قانونی وجود دارد عدم التزام به آن ناپسند است.

محسنی اژه‌ای افزود: همه ما تلاش می‌کنیم تا کشوری قوی و مستقل داشته باشیم و مردم عزیز آبرومند و در رفاه باشند و عدالت در همه ابعاد و حوزه‌ها برقرار باشد. همه ما باید اعمال خود را محاسبه کنیم تا اگر اشکال و ایرادی در کارمان وجود دارد برطرف نماییم و نباید از انتقادات درست دیگران ناراحت شویم.

رئیس قوه قضاییه هم‌چنین خطاب به فعالان بخش خصوصی گفت: اگر چنانچه مردم از عملکرد یک مجموعه در بخش خصوصی یا دولتی از جمله دستگاه قضایی ناراضی هستند یا به آن اعتماد و اطمینان ندارند، باید علل آن بررسی و برطرف شود. حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی اژه‌ای افزود: بسیاری از کسانی که در پیروزی انقلاب اسلامی نقش داشتند و برای تحقق ارزش‌های اسلامی از جان

و مال خود گذشتند و در دوران دفاع مقدس نیز در جبهه و پشت جبهه حضور چشمگیر داشتند، فعالان بخش خصوصی بودند که این کار آن‌ها فراموش نخواهد شد. اگر امروز نگاه بخشی از مردم به بخش خصوصی یا اتاق بازرگانی و تعاون و فعالان اقتصادی نادرست است یا گله‌مندی وجود دارد، باید در جهت اصلاح و تغییر این نگرش تلاش کنید.

با اقتصاد دولتی نمی‌توان به جایی رسید

رئیس دستگاه قضا با اشاره به جایگاه بخش خصوصی و تعاونی در اقتصاد کشورمان، در کنار اقتصاد دولتی، گفت: باور من این است که با اقتصاد دولتی نمی‌توان به جایی رسید. اقتصاد تعاونی نیز در چهار دهه اخیر به هدف مورد نظر قانون اساسی نرسیده و در حال حاضر برای رفع بسیاری از مشکلات عرصه اقتصادی نیازمند کمک جدی بخش خصوصی هستیم.

محسنی اژه‌ای با اشاره به هجمه دشمنان به بخش اقتصادی تأکید کرد: دستگاه قضایی در جنگ اقتصادی با دشمن، افسران و فرماندهان و سربازان این میدان را مورد حمایت قرار می‌دهد و آن‌ها را تنها نمی‌گذارد.

وی از مسئولان اتاق بازرگانی و فعالان بخش خصوصی خواست که در رفع آسیب‌های حوزه فعالیت خود پیشگام باشند و تأکید کرد که دستگاه قضا نیز در حد توان آن‌ها را در این کار کمک خواهد کرد.

رئیس دستگاه قضا با بیان این که اولویت دستگاه قضا پیشگیری از جرم و تخلف است، تأکید کرد: هر جا تخلف یا جرمی صورت گرفت، باید به بهترین نحو و کم‌هزینه‌ترین روش با آن برخورد شود تا عوارض آن کاهش یابد.

لزوم توسعه داورهای و استفاده از ظرفیت‌های مردمی برای میانجی‌گری و صلح و سازش

محسنی اژه‌ای با بیان این که دستگاه قضا در دوره تحول و تعالی به دنبال کاهش پرونده‌های قضایی است، یکی از مهم‌ترین ابزار برای رسیدن به این هدف را توسعه داورهای و استفاده از ظرفیت‌های مردمی برای میانجی‌گری و صلح و سازش عنوان کرد. وی متذکر شد که گاهی اوقات خیر و برکتی که در حل دعاوی و اختلافات از طریق صلح و سازش وجود دارد، در حکم قاضی نیست.

استقبال از پیشنهاد تشکیل کمیته مشترک

محسنی اژه‌ای هم‌چنین از پیشنهاد تشکیل کمیته مشترک برای بررسی راهکارهای بهبود و ارتقای شاخص‌های کسب‌وکار و وضعیت اقتصادی کشور استقبال کرد و گفت که دو سال پیش نیز این موضوع را مورد تأکید قرار داده بود.

رئیس قوه قضاییه در بخش دیگری از سخنانش به مسئله نحوه اداره اموال کسانی که در حوزه‌های مختلف اقتصادی فعالیت داشته و به دلیل ارتکاب جرائم گوناگون محکومیت قضایی دارند، اشاره کرد و گفت: در حال حاضر ساز و کار مشخصی برای اداره اموال مصادره شده از محکومان اقتصادی وجود ندارد. انتظار از بخش خصوصی این است که دولت و دستگاه قضایی را در ایجاد این ساز و کار یاری دهند تا این اموال به گونه‌ای مدیریت شود که هم چرخه تولید و اقتصاد به کار خود ادامه دهد و هم از این اموال مراقبت شود و هم حق و حقوق افراد ذی‌نفع تأمین شود.

رئیس قوه قضاییه خود فعالان بخش خصوصی را متخصص‌ترین افراد برای حمایت از فعالیت‌های اقتصادی سالم و مقابله با مشکلات این حوزه معرفی کرد.

رئیس قوه قضاییه در پایان با بیان این که هدف از

موروج: یادم می‌آید در سال آخر دبیرستان به کتابخانه می‌رفتم و اگر مجبور بودم مقاله‌ای بخوانم، از آن کپی می‌گرفتم و اثر مثبت این کار را به وضوح متوجه می‌شدم. آن مقاله‌ها به منابع ارزشمندی در یکی از کمدهای دفتر من تبدیل شده بودند و هر از گاهی سراغ این اسناد فیزیکی که روی آنها یادداشت نوشته بودم و جاهایی را خط کشیده بودم، می‌رفتم. وقتی در نهایت چند بار مکان دفترم را جابه‌جا کردم، مجبور شدم از همه آن کپی‌های کاغذی اسکن بگیرم و وارد کامپیوترم کنم و بعد آنها را برای بازیافت شدن تحویل دادم، اما همچنان فکر می‌کنم چیزی را از دست داده‌ام. حالا از نسخه‌های PDF استفاده می‌کنم. همه چیز دیجیتالی شده و می‌توانم آنها را هر جایی که هستم بخوانم. اما چیزی که درباره نسخه‌های دیجیتال وجود دارد این است که به مجموعه PDFهایی که در محیط ابری ذخیره شده‌اند، حس مالکیت ندارم. حداقل آن حسی را که به تکه کاغذهای ملموسی که انگار جزئی از من بودند داشتیم، دیگر ندارم.

دومین نمونه شخصی، زمانی است که جوان‌تر بودم و هزاران صفحه موسیقی در خانه داشتم. مدت‌ها است که از آنها استفاده نکرده‌ام. یک فرزند کوچک دارم و فرزند دومم در راه است و وقت این کار را ندارم. اما هنوز روی قفسه‌های دیوار هستند و بخشی از هویت و گذشته من را یادآوری می‌کنند. موسیقی‌ای که در حال حاضر گوش می‌دهم، دیگر اهمیت چندانی برای من ندارد، اما حس آن متفاوت است، چون وقتی لپ‌تاپ را می‌بندم یا گوشی را خاموش می‌کنم، کل آن محو می‌شود. این نوع محتوا هیچ بقا و استمراری ندارد.

متن کامل

مقاله را شروع کنیم، افکار ما درباره همه مدل‌های کسب‌وکار جدید و تکنولوژی‌های جدید بود که در حال دور شدن از اشکال سنتی مالکیت هستند. من به جای اینکه خودم مالک خودرو یا دوچرخه‌ای باشم، در سیستم خودروی اشتراکی یا دوچرخه اشتراکی مشارکت می‌کنم. قبلاً، کتابخانه‌ای پر از کتاب و سی‌دی و آلبوم‌های عکس داشتم. حالا می‌توانم همه اینها را به صورت مجازی ذخیره کنم. قبلاً همه سوابق پزشکی و مالیاتی و بانکی را به صورت اسناد کاغذی نگه می‌داشتیم. همه این داده‌های شخصی در پرونده‌های فیزیکی در کمد خانه‌هایمان نگهداری می‌شدند. حالا ذخیره‌سازی‌ها عمدتاً به صورت ابری هستند.

این پیشرفت‌ها بدون شک خارق‌العاده هستند و ارزش زیادی برای مصرف‌کننده‌ها ایجاد می‌کنند. اما ما متوجه شدیم یکسری نشانه‌های امضای مالکیت در آنها از بین رفته است. یکی از این نشانه‌ها ملموس بودن است. من هنوز می‌توانم موسیقی را تجربه کنم، اما دیگر یک آلبوم فیزیکی ندارم. دومین نشانه استمرار است. وقتی از خودروی اشتراکی استفاده می‌کنم، انتظار ندارم رابطه‌ای طولانی‌مدت با آن خودرو داشته باشم. ما این مقاله را نوشتیم تا سعی کنیم درکمان را از چیزی که از چشم‌انداز مالکیت روانشناسی در خطر است، عمیق‌تر کنیم.

توضیح استادان مدرسه وار تون درباره مقاله‌ای با موضوع سیر تکامل مصرف و مالکیت روانی

سه ابرویداد در سبک مصرف / تحول فلسفه مصرف از «مال من» به «مال ما»

«استفاده اشتراکی» یا همان دسترسی سیال به کالاها، با سرعت بالا در حال جایگزین شدن با «مالکیت یا خرید دائمی» است. سبک جدید مصرف، چهار مزیت برای مشتریان دارد؛ اما به دلیل افت اثر «مالکیت روانی» ناشی از این تغییر رفتار مصرف‌کننده، شرکت‌ها با تهدید فروش روبه‌رو هستند. عصر جدید، سه ابرویداد رقم زده است که بازار یاب‌ها برای «حفظ مشتری» باید لحاظ کنند.

که در مجله بازاریابی به چاپ رسیده، به این سوال پاسخ داده‌اند. این دو استاد، در مصاحبه‌ای با وار تون، درباره تغییرات مصرف صحبت کرده و استراتژی‌هایی به بازار یاب‌ها پیشنهاد داده‌اند که در ادامه می‌خوانیم.

در مقاله اخیر خود، موضوع مهمی را برای بازار یاب‌ها انتخاب کرده‌اید. چه چیزی باعث شد در این زمینه مطالعه کنید و قصد داشتید به چه سوال‌هایی پاسخ دهید؟

اسمال: در علم تصمیم‌گیری، یک نتیجه کلاسیک و قوی به نام «اثر موهبت» وجود دارد. اثر موهبت می‌گوید وقتی افراد مالک چیزی هستند، بیشتر برای آن ارزش قائلند تا وقتی مالکیت آن را در اختیار ندارند. به عنوان مثال، اگر یک وسیله دکوری فانتزی داشته باشید، مبلغی که حاضرید بپذیرید تا از آن دست بکشید، خیلی بیشتر از مبلغی است که حاضرید بپردازید تا آن را از ابتدا مال خود کنید (وقتی مالکیت آن را ندارید).

دانشمندان مدت‌ها به این نتیجه رسیده بودند که مالکیت از این اهمیت روانشناسی خاص برخوردار است، اما بیشتر شواهد این نتیجه بر مالکیت‌های سنتی که مالکیت بر آیتم‌های کاملاً ملموس هستند، مبتنی بود. شاید یک فنجان قهوه یا چیزی شبیه آن. چیزی که واقعا باعث شد این

تکنولوژی فقط روش استفاده از کالاها و خدمات به دست مصرف‌کننده‌ها را تغییر ندهد، بلکه شیوه مالکیت آنها را هم عوض کرده است. به عنوان مثال، مجموعه‌های موسیقی از صدها صفحه صوتی که به ترتیب حروف الفبا در طبقه‌ها سازماندهی می‌شدند، به کتابخانه‌های دیجیتال تبدیل شدند و حالا نسخه ۲۰۲۱ آنها، لیستی از آهنگ‌ها در اسپاتیفای یا دیگر پلت‌فرم‌های استریم است. چیزی که مصرف‌کننده‌ها قبلاً «مال من» می‌دانستند، در اقتصاد اشتراکی به «مال ما» تبدیل شده است؛ جایی که هر چیزی از خودرو گرفته تا کتاب، دیگر آیتی که همه با حسرت به دنبالش باشند نیست و بیشتر یک تجربه است.

اما بازار یاب‌ها می‌دانند که در مالکیت روانی، یک ارزش وجود دارد. وقتی مصرف‌کننده‌ها تعلق احساسی به یک محصول پیدا می‌کنند، حس «مال من» بودن جذابیت آن محصول را افزایش می‌دهد و باعث می‌شود بیشتر آن را بخواهند. وقتی خریداران از تملک چیزهای مادی دور می‌شوند، بازار یاب‌ها چطور می‌توانند این مزیت‌ها را حفظ کنند؟ دבורا اسمال (Deborah Small) و کاری موروج (Carey Morewedge)، دو استاد بازاریابی مدرسه وار تون، در مقاله‌ای با عنوان «تکامل مصرف: روانشناسی چارچوب مالکیت»

هرات در دوران طالبان

ISNA PHOTO

Yaser Boloki/Received